

Reke

I NORDSJØEN/SKAGERRAK

Dypvannsreke – *Pandalus borealis*

Familie: Pandalidae

Maks lengde: 16 cm

Levetid: Tre år på Fladengrunn, fem–seks år i Norskerenna

Leve- og gyteområde: Nord-Atlanteren

Gytetidspunkt: Oktober/november i Skagerrak/Norskerenna

Føde: Plankton, små bunndyr, døde plante- og dyrerester

Særtrekk: Reken starter livet som hann og skifter kjønn til hunn etter å ha gytt som hann i én til to sesonger

Status og råd

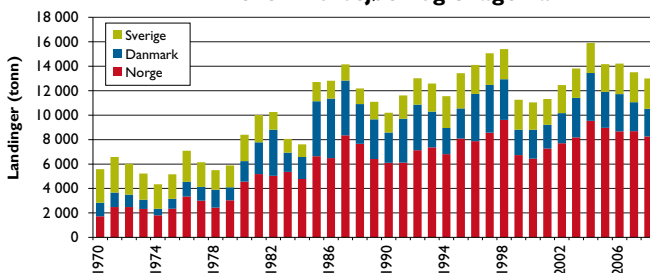
I Nordsjøen deles dypvannsreke i tre bestander: én i Norskerenna/Skagerrak, én på Fladengrunn og én i Farndypet. De to sistnevnte er små og har ikke vært fisket de siste årene. Havforskningsinstituttet har et årlig reketokt i Skagerrak/Norskerenna for å beregne størrelsen på denne bestanden. I 2006 ble tidspunktet for toktet endret til første kvartal, fordi dette gir gode estimater både av rekruttering og mengden eggberende hunner. De forskjellige tidsseriene kan ikke sammenlignes direkte, så 2006–2009-dataene er foreløpig vanskelige å bruke i bestandsvurderingen. Årets rådgivning har derfor i stor grad basert seg på fiskeristatistikk. Den danske fangstraten (som utgjør en lengre tidsserie enn den norske) viser at rekebestanden minket fra 2007 til 2008. Toktdata indikerer en ytterligere nedgang i bestanden i 2009 og videre lav rekruttering i 2008 og 2009 sammenlignet med de to foregående årene. Rekefiskere melder også om lite småreker i både Nordsjøen og Skagerrak. Helhetsinntrykket (siste 20 år) er likevel en stabil bestand i god forfatning. ICES anbefaler at landingene for 2010 holdes på det nåværende nivå på 13 000 tonn.

Fiskeri

Det norske rekefisket i Skagerrak og Nordsjøen startet allerede på slutten av 1800-tallet. Siden 1992 har fisket vært kvoteregulert. Totalkvoten fordeles mellom Norge, Sverige og Danmark på grunnlag av historiske landinger. Norge får 55 prosent, mens Sverige får den minste kvoten (18 prosent). I 2008 var totalkvoten på 16 300 tonn, og av dette kunne Norge lande 9 731 tonn. Den norske kvoten er på 9 731 tonn også i 2009. Kvoten har økt jevnt siden 2000.

Siden midten av 1980-tallet har totallandingene fra Skagerrak og Norskerenna variert mellom 10 000 og 16 000 tonn (figur). I 2008 ble 12 998 tonn reke landet. Totallandingene har minket siden 2004. Dette skyldes en nedgang i Norskerenna vest for Lindesnes, og man må tilbake til 1979 for å finne tilsvarende lave landinger som i 2008. Norge landet 8 261 tonn i 2008; 74 prosent fra Skagerrak og resten fra Norskerenna. Foreløpige tall for 2009 er 4 231 tonn. Fra 2001–2007 økte de norske landingene jevnt i Skagerrak, men i 2008 fikk vi en nedgang her. I Norskerenna har trenden vært minkende siden 2004. Den norske rekeflåten domineres av små trålere (10–15 m lengde), spesielt i det østlige Skagerrak.

Reke i Nordsjøen og Skagerrak

Norske, danske og svenske rekelandinger fra Norskerenna og Skagerrak 1970–2008. Svenske og norske (2000–2008) landinger er korrigert for vektapp grunnet koking om bord. Kilde: ICES, Fiskeridirektoratene i Norge og Danmark og Sveriges Fiskeriverk.

Nøkkeltall:

KVOTERÅD: Ikke over 13 000 tonn

SISTE ÅRS KVOTE, TOTAL OG NORSK:

16 300 og 9 731 tonn (2008). I 2009 har Norge en kvote på 9 731 tonn

SISTE ÅRS FANGST, TOTAL OG NORSK:

12 998 og 8 261 tonn (2008)

NORSK FANGSTVERDI: 588,0 mill. kroner (2008)

Fakta om bestanden:

Dypvannsreke trives vanligvis dypere enn 70 m, men kan også forekomme så grunt som 15–20 m. Reken er en kaldtvannsart som er utbredt på begge sider av Nord-Atlanteren. Hos oss finnes den fra Skagerrak og nordover langs hele norskekysten til nord for Svalbard. Dypvannsreke lever på leire- eller mudderholdig bunn, der den spiser små krepsdyr og børstemark samt næringsrikt mudder. Om natten stiger reken opp i vannsøylen for å beite på dyreplankton. Selv er den et viktig byttedyr for mange arter av bunnfisk, særlig torsk. I tillegg til vertikale vandringer, rapporterer rekefiskere i Skagerrak at hunnreke trekker inn på grunt vann under klekkingen av eggene i mars/april. Hunnen har da gått med de befruktede eggene festet til svømmeføttene på bakkroppen siden gytingen på høsten. De nyklekte larvene flytter fritt i vannet i ca. tre måneder før de bunnslår. Reken skifter skall når den vokser og har derfor ingen harde strukturer som kan brukes til aldersavlesing. I Norskerenna/Skagerrakbestanden kan man imidlertid identifisere 3–4-årsklasser ut fra lengden på rekene, pga. lite overlapp i størrelsen.

Kontaktperson: Guldborg Søvik | guldborg.soevik@imr.no